

M. R.

"Istoria eniergieticzeskoj tiechniki", Ł.
D. Biełkind, O. N. Wiesiełowski, I. J.
Konfiedieratow, J. A. Szejberg,
Moskwa-Leningrad 1960 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 6/3, 506

1961

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

czesnej, w epoce fizyki jądrowej, całkowicie zaćmić praktycystyczne zdobywanie wiedzy empirycznej.

Już tytuły rozdziałów książki mogą świadczyć, że autorzy powiązali periodyzację z historycznymi układami społecznymi: *Fizyka i technika społeczno-feudalnej, Rozwój techniki w okresie powstawania i krzepnięcia kapitalizmu, Rozwój fizyki w okresie zwycięstwa i ustalenia się kapitalizmu* itp.

Książka jest bogato ilustrowana oraz zaopatrzona w indeks nazwisk i bibliografię.

M. R.

L. D. Bielkind, O. N. Wiesiełowski, I. J. Konfiedieratow, J. A. Szejberg, *Istoria energetycznej techniki*. Gosudarstwennoje Energetičeskoe Izdatielstwo, Moskwa—Leningrad 1960, s. 664.

Książka jest podręcznikiem polecanym dla energetycznych szkół wyższych i wydziałów. Po zwykłym słowie wstępnym wykład rozpoczyna rozdział poświęcony zasadniczym pojęciom historii techniki i — co jest specjalnie godne podkreślenia — podana jest próba definicji wskaźników rozwoju techniki, sił rządzących wzrostem zdobyczy technicznych oraz ich jakościowego i ilościowego znaczenia. Na podstawie analizy wzrostu różnych wskaźników autorzy starają się dać obraz możliwości rozwojowych postępu technicznego, wychodząc zaś z podstawowych definicji ustalają dla energetyki jej periodyzację.

Właściwy wykład historyczny rozpoczyna się od skróconych dziejów energetyki do okresu pierwszej rewolucji przemysłowej. Następne rozdziały rozrastają się w miarę, jak pojawiają się nowe zdobycze naukowe. Po dziejach pierwszych realnych zdobyczy techniki cieplnej w postaci maszyn parowych, omówione są początki elektrotechniki i rozwój silników wodnych, a dalej następuje szerokie rozwinięcie dziejów energetyki przemysłowej jako zagadnienia kompleksowego — zajmuje ono połowę całości książki. Poza tym znalazły się też rozdziały poświęcone radiotechnice i elektronice, a także zagadnieniom elektryfikacji gospodarki przemysłowej w wielkiej skali.

Książka jest bardzo bogato wyposażona w ryciny i rysunki techniczne oraz w indeks nazwisk i zestawienie głównych pozycji bibliograficznych.

M. R.

Zarys dziejów górnictwa na ziemiach polskich. T. I, Praca zespołowa Pracowni Historii Górnictwa i Hutnictwa Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN pod redakcją J. Pazdura. Wydawnictwo Górniczo-Hutnicze, Katowice 1960, s. 210 + ilustr. 67 + mapa 1.

Pierwszy tom zbiorowego opracowania dziejów górnictwa polskiego stanowi początek większego wydawnictwa, mającego ująć syntetycznie historię górnictwa różnego rodzaju surowców mineralnych w Polsce, od najdawniejszych czasów po dzień dzisiejszy. Wydawnictwo zostało podjęte z millennialnej inicjatywy zjazdu Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa w 1958 r.

I tom zawiera następujące prace:

Tadeusz Dziekoński, *Starożytne początki* (najwcześniejsze górnictwo krzemienia, kruszców i żelaza do XIII w.);

Jan Pazdur, *Górnictwo w epoce feudalnej* (XIII—XVIII w. — tło społeczno-eko-